

บทคัดย่อ (ภาษาไทย)

การติดตามตรวจสอบระบบนิเวศลำน้ำ คุณภาพน้ำและความหลากหลายของสัตว์น้ำดินบริเวณลำน้ำแม่สา อุทัยธานีแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการศึกษาและเก็บตัวอย่างจำนวน 7 ชุด ใน 3 ฤดูกิจ ฤดูฝน (เดือนสิงหาคม 2547) ฤดูหนาว (เดือนธันวาคม 2547) และฤดูร้อน (เดือนเมษายน 2548) ผลการศึกษาพบว่า ลำน้ำแม่สาอยู่ในสภาพที่ดูกรอบกวนโดยกิจกรรมของมนุษย์ โดยบริเวณต้นน้ำ (ชุดเก็บตัวอย่างที่ 1-น้ำนองแหะ) ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมการเกษตรเล็กน้อย ส่วนบริเวณกลางลำน้ำและท้ายน้ำ ตั้งแต่ชุดที่ 2 ถึง ชุดที่ 7 คือบริเวณบ้านครึ่งวังคำ สวนพุกยศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ปางช้างแม่สา ประจำสถานีน้ำแม่ริม บ้านป่าม่วงและบ้านแม่สาหลวง ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมการเกษตรและชุมชน รวมทั้งจากป่าช้าง ด้วย คุณภาพน้ำทางกายภาพและเคมีของลำน้ำแม่สาในช่วงที่ศึกษา จัดอยู่ในประเภทที่ 2-4 โดยมีคุณภาพน้ำปานกลาง ซึ่งขึ้นแท่นแห่งน้ำที่ได้รับน้ำทึบจากการกิจกรรมบางประเภท และสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคและบริโภค โดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อ โรคตามปกติและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน สามารถใช้ประโยชน์สำหรับการอนุรักษ์สัตว์น้ำ การว่ายน้ำและสันทานการทางน้ำ การประมง การเกษตรกรรม และการอุตสาหกรรม สภาพทางนิเวศวิทยาลำน้ำ ต้องการการพื้นฟูตั้งแต่ชุดที่ 2 ถึง 7 ส่วนชุดที่ 1 ต้องควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินและรักษาสภาพพื้นที่ธรรมชาติให้มีความสมมูล ความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์น้ำดินที่พนในชุดที่ 1 จะแตกต่างจากชุดอื่นๆ ทั้ง 3 ฤดูก ส่วนในชุดเก็บตัวอย่างอื่นๆ ตั้งแต่ชุดที่ 2 ถึง 7 จะมีความแตกต่างกันไปบ้างในแต่ละฤดู ตามอิทธิพลของฤดูกาลและสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยรอบหรือจากกิจกรรมของมนุษย์เป็นหลัก